

نگرانی‌های قابل تأمل درباره تهدیدهای جنگ در محوطه‌های باستانی ایران

■ کارشناسان میراث فرهنگی با مرور تخریب‌هایی که محوطه‌های تاریخی ایران در جنگ ۸ ساله عراق با ایران متحمل شدند، بر ضرورت آموزش به نیروهای نظامی پیش از وقوع بحران تازه‌ای، و همچنین خودداری از ساخت تأسیسات صنعتی و نظامی در داخل یا مجاورت محوطه‌های تاریخی تأکید کردند و گفته شد: «محوطه‌های باستانی، قلمروهای بی‌دفاع‌اند. نمی‌توان برای تپه هگمتانه، میدان نقش جهان یا تخت جمشید گنبد آهنین گذاشت. این‌ها در برابر موشک‌باران و جنگ، محافظتی ندارند.»

گروه گردشگری - در هشتاد و دومین نشست از سلسله نشست های «دو شبهای ایکوم» انستیتو باستان شناسی و مزارعات* مورد بررسی قرار گرفت. **محمود مصطفی** - رئیس پژوهشگاه باستان شناسی - با تالیف مجله مهدی آبادی - از کارشناسان حوزه حفاظت و نگهداری از محوطه ها و پارک های ثبت جهانی و عضو پژوهشگاه میراث فرهنگی و مهربانان مکالمه - باستان شناسی و از چهارمین نشست شده در این باره گفت که، «با انستیتو سخن گفتند»

در این نشست تخصصی، بر ضرورت آموزش نظام‌مند و تدوین پروتکل‌های تخصصی برای حفاظت از آثار تاریخی در شرایط جنگ و بحران تأکید شد. کارشناسان با اشاره به تجربه‌های میدانی، آموزش نیروهای بومی و تدوین سناریوهای حفاظتی را از مهم‌ترین اولویت‌ها در مواجهه با تهدیدهای انسانی و طبیعی برشمردند.

در جنگ ۱۲ روزه نوعی غفلت یا نبود آمادگی لازم در میراث فرهنگی مشهود بود

[illegible]

فلی‌نژاد ادامه داد: در حالی که امروزه تمرکز بسیاری از مباحث میراث فرهنگی همای و ملموس قرار دارد، نباید از نظر دور داشت که بسیاری از فرهنگ‌های ناملموس نیز به‌شدت از این آسیب‌ها متأثر می‌شود. بسیاری که، از آنجا که درک آن نیازمند زمان و تأمل است، در بسیاری از مواقع با تأخیر تشخیص داده می‌شود و به‌تأخیر در مواردی نیز هرگز قابل جبران نخواهد بود. با این مقدمه، بحث ما متمرکز بر «محو طوطای باستانی» می‌شود. موضوعی که در نشست‌های پیشین یکوم، در قالب بررسی بناها، بافت‌های تاریخی و بسترهای فرهنگی، به‌گونه‌ای دیگر مورد واکاوی قرار گرفته بود. آنچه امروز مدنظر است، تمرکز بر تجربه‌های ملموس در زمینه تأثیر آثار تاریخی و جنگ‌ها بر بازسازی بناها و محوطه‌های باستانی است. به‌ویژه رخدادهایی که در چند دهه گذشته در شهرهای چون افغانستان (با مورد خاص

بیامیان)، سوریه (در بستر جنگ داخلی)، عراق و حتی در وقایع اخیر موسوم به «جنگ ۱۲ روزه» در ایران شاهد آن بوده‌ایم.

۱۲ روزه با توجه به آنکه اندک سبزی شده‌ای و وقوع این همهچنین شرایط اضطراری هنوز ازبای‌های جامع‌عقلی آن تأثیر آن بر کشور محوطه‌ای باستانی صورت نگرفته‌است. باین حال، چنانچه یک شخص شد که این بحران موجب خساراتی به میراث فرهنگی کشور شده‌است، بی‌تردید ملازمین اطلاع‌رسانی به نهادهای مسئولیت مستقیم ما مستقیم در زمینه پیگیری و ترمیم آن نیز روشن و قطعی خواهد بود. در بررسی تجربه‌های بی‌شمار بی‌شمار دریافت که در کنار آسیب‌های برخی کشورها توانسته‌اند با بهره‌گیری از پیش‌بینی‌ها و واچرچوهای ارزشمند به‌گونه‌ای که آسیب‌های مالی، علمی یا فرهنگی را در جهت آمادگی، ثبت و مستندسازی آن‌ها، نشان، نگاشته‌اند، محوطه‌ها، موزه‌ها، مکانی و مستندسازی و برای واکنش سریع در زمان بحران دست‌بایند. این مهم ایجاد می‌کند که کشورهای در معرض خطر، از هم‌اکنون اقدامات لازم را در دستور کار قرار دهند. اقداماتی که ثبت دقیق و طبقه‌بندی و دارای‌های فرهنگی آغاز شده و تا طارحی‌های اعلام و اعلام و اعلام سریع و اعلام می‌باید. متأسفانه در کشور ما به‌دلیل کوتاهی در یکی از آمادگی به میزان کافی وجود نداشته‌است. برای نمونه، در یکی از نشست‌های پیشین، زمانی که آقای دکتر نوکنده رئیس موزه ملی ایران - گرازی از موزه ملی ارائه می‌دادند، خود به این مسئله اشاره می‌کردند که در شرایط بحرانی نوعی غفلت یا نبود آمادگی لازم در حوزه میراث فرهنگی مشهود بوده‌است.

محوطه‌های باستان‌شناسی قلمروهای بی‌دفاع‌اند

[illegible]

«فرهنگ‌سازی»، «فرهنگ‌سازی» و باز هم «فرهنگ‌سازی».

کرده باشند، برخی پایتخت‌های بزرگ، همچوی بسیاری که در آن زمان مانند لندن، پاریس، بروکسل، شهرهای کهنی هستند اما بریلین شهری است بسیار مدرن. درحالی که تاریخ آن حتی کهن تر از لندن و پاریس است، چرا این شهر شلده؟ چون در جنگ جهانی دوم متفقین آن را چنان بمباران کردند که تقریباً به پاخاک مبدل شد. مثلاً هر دستان معازل زخم آشفته نشان گرفتند. در روزهای پس از توافق جالبی می افتد، شما ساز یک تالار به تالار دیگر که می روید، آثار بخشی می گذرید که هنوز آثار یورانی جنگ در آن حفظ شده است دیوارهای فروریخته، آثار تاریکی های او را چه جای بخشش را امروزه نگذریده، با اینکه قطعاً نتوانش را داشتند؟ چون می خواهند بفهمند جنگ چه ویرانه هایی بر جای گذاشته است عبرت بگیرد.

بفهمد جنگ چه ویرانه هایی بر جای گذاشته است

ملک‌زاده اظهار کرد: نسل‌هایی گذشته‌اند از آن جنگ اما هنوز ترس از تکرار جنگ در اروپا زنده‌است. از میان همان فوجیان، اتحادیه اروپا سر برآورد. بعد از سدهای جنگ‌های خونین میان انگلیس، فرانسه، آلمان، هلند و دیگر کشورها، بالاخره در میانه قرن بیستم پیوسته‌ها «جنگ کافی» است. هرچی آبی ساختند، با مجموعه‌ای از ستارهای زردین و ناشر را گذاشتند «اتحادیه اروپا». اما هنوز در ستاره درک چنین مفهومی هستیم. آسیای ما هنوز تا رسیدن به فهم اتحادیه‌ای که مبتنی بر صلح باشد فاصله دارد. دیادیک که چه بر سر موراثه فرهنگی مشرق زمین آمد، از سوی داعش، طالبان و در سوریه، عراق و افغانستان هرا یک‌بار خنجر رخ می‌دهد، آسیای ما و هیرانی‌ها هم با هیرا راست.

گاهی شهرداری‌های بیشتر از دشمن خارجی به بناهای تاریخی
لطمه زده‌اند

[illegible]

دکتر ملکزاده، آقای دکتر محیط و آقای رایتی، همگی در آن دوره‌ها برای نیروهای نظامی دوره‌های آموزشی برگزار کردند ولی این روند در مقطعی دچار وقفه شد. سخن من این است که ما گاهی دچار گوی جنگ هشت‌ساله که پایان یافت، همه چیز تمام شد. ما نباید فراموش کنیم، آموزش باید همواره در رأس مسئولیت‌های ما باشد.

[illegible]

فلزی تانکاید کرد؛ ما در کشوری زندگی می‌کنیم که حدود ۹۰ هزار سال سنندسری می‌تواند دارد و از شواهد اهری برسمی آن‌چنان که باید مطالعه نشاند. در چنین کشوری، میراث فرهنگی باید همچون منابع طبیعی و حتی فرا تر از آن، جایگاهی امنی داشته باشد؛ زیرا با خدشه به آن، هویت ما دچار خدشه می‌شود و هویت، بزرگ‌ترین میراث ماست. نفت از کوه چابگری که در انرژی را می‌توان از منابع رایج تأمین کرد، اما هویت ایرانی جایگزین ندارد. امیدوارم که بار دیگر، همان‌گونه که در دوره ای شورای امنیت ملی کشور نسبت به میراث فرهنگی مصوباتی جدی داشت، این بار نیز به موضوع با جدیت در آن سطح پیگیری شود. امید است که در این باره با نهادها، انجمنی، انتظامی و حتی کار اهری در ماند وزارت ارتباطات و میراث فرهنگی همکاری شود. میراث فرهنگی نیز همچون انرژی و اهری، در شش سال گذشته دیده شد. اگر چه این موضوع، شاید کمتر شاهد آشناسیدگی، بناها، حوضه‌ها و آثار تاریخی باشیم.

در مورد موزه‌ها، دوست دانشمندم آقای دکتر نوکنده مباحث خوبی را مطرح کردند. زمانی که من

۶۰. بود. من عکس‌هایی از آن زمان به یاد دارم که آقای کابلی، خانم شیشه‌گر و دیگران در حال جابه‌جایی آثار موزه‌ها بودند. این جابه‌جایی‌ها خودشان پر و تکل‌های خاص دارند، چه برای اشیای سبک و چه سنگین. امار نهایت‌باز می‌رسم به محو‌های باستانی، که متأسفانه بی‌دفاع‌اند.

[illegible]

که شما به درستی اشاره کردید، باید بگویم که ما با اتفاقات بزرگی مواجه بودیم؛ به عنوان نمونه، زمانی که دیوان کفیری می‌توانست (حاج) اعلام کرد که تخریب یک محوطه میراث فرهنگی می‌تواند منجر به حکم کشش و یک جنایت جنگی تلقی شود، این خود گامی بزرگ در راستای محافظت از میراث فرهنگی به شمار می‌آید. این روزها که سخن از پیشگیری به میان می‌آید، توصیه می‌شود که جنبش و ضبط قیود صورت گیرد. اما واقعیت این است که آنچه ما امروز به شهرداران نسبت می‌دهیم، خواه این شهردار یا آن شهردار، در اصل از غفلت و ناگاهی جمعی ناشی می‌شود. همه در آن زمین بازی می‌کنیم، و وقتی در نقطه‌ای رویداد متوقف می‌شود، در نقطه‌ای دیگر ممکن است اتفاقات ناگوار رخ دهد. شاید به یاد داشته باشید که در بهار، رویداد ثبت آثار در سازمان میراث فرهنگی کاملاً متوقف شده بود. سوال این است که چه میزان برای شهرداران و مسئولان شهری آموزش تدارک دیده شده است؟ آقای

لوازم التحریر

هانی تحریر

انواع لوازم تحریر ، اداری ، بازی فکری لوازم کادویی و کلیه آیتم های وارداتی فانتزی

خودکار پرگار تراش مداد
گونی دفتر کتاب پاک‌کن

• ۷۶ ۴۴۴۵ ۴۹۶۳ • ۹۰۲ ۲۹۹ ۲۰۹۹

کیش - صدف - خیابان خراسان - مرکز خرید بساک - غرفه ۱۲

مناقصه عمومی دو مرحله ای شهرداری پارسیان

[illegible]

روابط عمومی شهرداری پاریسیان

عرضه کننده انواع کامپیوتر، لپ تاپ
ماشین های اداری و لوازم جانبی، تعمیرات سخت افزار نرم افزار و شبکه

۰۹۳۷۴۲۴۵۸۳۸

آدرس: دیپلمات مال صفین، طبقه سوم، پلاک ۴

شعبه ۱: نوپنياد ، مرکز خريد آرين

شعبه ۲ : صدف ، مرکز خرید بساک

Hany_Tahrir 0902 299 2099

نہشت افزار ہانہ

تحويل در محل
ویژه ادارات